

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

— PLATA LIBERTATEI BRAȘOV. —
TELEFON 226

Abonament anual 860 lei.
Pentru streinătate 800 lei.
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

„Viitorul” scrie că ar fi bine să se aștepte ideile d-lui N. Iorga despre satul fără câini, în care unii își permit orice. Pe semne, liberalii sunt curioși să-și formeze o idee despre ceea ce înseamnă guvernare liberală.

„Nu ne trebuie luxul agitațiilor interne”

Ipocrizie, minciună, falșul și alți filii ai păcatului născuți din aceste triste calități, au fost totdeauna armele de predilecție ale partidului liberal. Boala acestui partid de a iscodi și de a pune la cale fapte sau situații drăcești, pentru a le arunca răspunderea în spatele altora, este incurabilă.

Astăzi oficiosul partidului din chestie înfunde mereu și zdrăgănește coarda unei minciuni, căutând să arate că „testamentul Regelui Ferdinand” e amenințat și că ei, liberalii, vor să se facă epărătorii lui. Vin adică din nou cu moartă poveste a „echivocului”, acuzând guvernul că a deschis „chestiunea închisă” la 4 Ianuarie 1926.

Dacă un parlamentar majoritar a făcut o aluzie într-o formă, care nu înseamnă de loc readucerea pe tapet a chestiunii Prințului Carol, — liberalii strigă, se alarmează: chestiunea constituțională e în pericol! Și stăruie încopășinat asupra lucrului, intenționând să creeze ei, — prin menținerea alarmei și a campaniei ce o duc, — înfăptuirea situației, de care acuză guvernul.

E de prisos o polemică cu firi stăpâni de astfel de patimi și intenții. Totuși pentru desvelirea acestei murdare manopere credem că nu e prisos să reamintim un lucru:

În timpul cărmuirii liberale, se deschisese, tocmai din partea guvernului, atât de desmățat „chestiunea închisă”, încât articole și clișee ale ziarelor americane făceau senzație în întreaga lume. Iar acasă, drept armă de propagandă, guvernul, prin oamenii săi, răspânda pe ascuns — tot în această chestie — o broșură pe care guvernul ar fi avut datoria nu numai să o conștientize ci să tragă la răspundere pe autorii ei.

Se poate ceva mai criminal? Și același joc vor să-l repete și azi, făcând răspunzător guvernul.

Ori cât ar merge de departe ipocrizia și sforăria liberală, ea nu va reuși nimic. Să continue mai bine în pace cu „luminarea maselor” și să nu mai ia asupra-și sarcini superflue. Nu e amenințat „testamentul regelui Ferdinand” și n-are deci lipsă de apăritorii.

Cel mult, un lucru pot să-l ia la inimă liberalii: să urmeze ei sfatul pe care-l dau altora prin coloanele „Viitorului”:

„A strica prin atitudinile dubioase ceace a hotărât testamentul marelui Rege, este a lovi în cele mai vitale interese de stat ale României-Mari.

„Nu ne trebuie acum, mai puțin de cât ori când, luxul agitațiilor interne”.

vedă de mai multă judecată și mai puțină răutate. Nu trebuie să-și piardă ziarul nemțesc atât de repede iluziile, căci nici oamenii actualei guvern, cari au fost autorii hotărârilor dela Alba-Iulia, n-au rămas desiluzionați, când în lunga opoziție au avut de atâtea ori prilej să se convingă că ordinul Kreis-ausschusului a trimis pe Sași, cu prilejul alegerilor, tocmai în tabăra dușmanilor politici ai acestora, dela cari Sașii așteaptă înfăptuirea hotărârilor dela Alba-Iulia. . . . .

Și cu toate acestea. . . .

NOTE.

Au crescut oamenii sau au scăzut autobuzele?

Zarul săsesc din loc, repzind un bobârnac la adresa Comisiei interimare din fruntea comunei, o face răspunzător de fapt, că autobuzele de piață n-au înălțimea corespunzătoare și că pasagerii cari n-au loc de șezut în ele, trebuie să stea plecați și cocoșali.

E drept! Dar de ce tocmai acum observația ziarului săsesc? Se știe doar că taxurile, cari sunt înțesez azi pe piața Brașovului, sunt tot cele vechi, cu permisi d circulație din vremea când la conducerea comunei nu era o comisie interimară românească, ci un consiliu condus de dragă voia Sașilor!

De ce dar vina Comisiei de azi?

Pe semne: au crescut oamenii Ori... au scăzut mașinile?

ics.

Martii a avut loc o consfătuire cu șefii de organizații ale partidului național-țărănesc.

Au luat cuvântul d-nii Iuliu Maniu, președintele partidului, Ion Mihalache și Ed. Mirto, cum și d-nii Șt. Graur, Cezar Spineanu și Gică Măcărescu, parlamentari.

Din cuvântările ținute s'a constatat perfecta solidaritate și unitate de vederi atât în ce privește legiferarea cât și acțiunea politică.

În urmă s'a discutat chestiunea alegerilor comunale și județene.

D-l Ghiță Popp s-a reîntors în țară. D-l deputat Ghiță Popp s-a reîntors în țară după o lungă călătorie de studii în streinătate, în cursul căreia a studiat felul cum s-a rezolvat situația minorităților în diverse state. D-sa a vizitat Geneva, apoi Italia, Austria, Germania, Polonia, Estonia și Letonia. D-l Ghiță Popp va face un detaliat raport guvernului asupra celor constatate.

durerea iluziilor pierdute și-l rugăm să primească asigurarea sincerei noastre expresiuni că se cam pripește. Iar comentariul ce-l face mai sus e de prisos.

Nu vrem să discutăm asupra faptului dacă chestia minorităților în România e o problemă de ordin intern, ori nu! Dorința ziarului german de a țâia cale spre Liga Națiunilor e prea evidentă. Atât numai și numai atât: o dorință, care nu va putea fi însă plicică în drumul pe care guvernul îl cunoaște și știe că duce spre rezolvarea problemelor țării românești.

D-l deputat Ghiță Popp a fost trimis în streinătate pentru a studia situația minorităților tocmai în vederea alcătuirii proiectului de lege a minorităților în țara noastră. Și a cercetat în acest scop mai multe țări, între cari: Italia, Austria, Germania, Polonia, Estonia, Letonia etc.

E o dovadă a importanței, pe care guvernul actual o dă problemei minorităților și a spiritului în care urmărește rezolvarea ei.

Pentru ce deci pripa și îngrijorarea ziarului nemțesc? Ori se teme că imitând Germania, (— unde încă a fost studiată chestia —) în tratamentul minorităților, s-ar crea o situație nepăcută Sașilor din Ardeal?

Mai multă răbdare ar da do-

Zborul spre lună cu racheta

Părerile unui astronom cehoslovac.

Praga (Ceps). — În ultimul timp nasc un mare interes în întreaga opinie publică mondială experiențele cu aeroplanul-rachetă. Ziarul „Ponedelnik” (ediția de Luni a lui „Ceske Slovo”) a avut zilele acestea un interviu cu astronomul cehoslovac dr. V. V. Heinrich, profesor al Universității cehice din Praga și director al Institutului astronomic cehoslovac. Colaboratorul ziarului menționat a pus saventului cehoslovac, câteva întrebări în legătură cu problema zborului spre lună cu aeroplanul-rachetă. Prof. Heinrich nu s'a pronunțat negativ asupra experiențelor cu racheta și a admis posibilitatea că în viitor se va rezolva chestiunea zborului cu racheta în regiunile interplanetare, în regiuni unde nu mai lucrează gravitația pământului. Se mai poate că se va reuși ca racheta să înconjoare luna și să se întoarcă iarăși pe pământ. Însă va dura destul de mult până omul se va putea muta în lună. E sigur că acest proces nu se va desfășura atât de rapid ca permutarea no-rodadelor aci pe pământ.

Trbuie să ne închipuim, a continuat profesorul, că dacă am călători azi cu trenul spre soare, aceasta ar dura 200 de ani. Trbuie să ajungem la o rapiditate extraordinară, pe care numai racheta o va realiza poate, ca omul să ajungă la corpuri cerești încă în decursul vieții sale.

Cum privesc astronomii experiențele cu racheta?

De-oamdată aceste experiențe nu au prea mult comun cu astronomia. Interesul viu al astronomului va începe abia atunci, când după experiențe, se va putea gândi la realizarea unui aparat care să zboare întâi sigur — le cel mai apropiat corp ceresc: luna. Până atunci vor avea multă muncă

chimiștii și fizicienii. Va dura mult până racheta va ajunge la mari înălțimi, unde aerul e rar și pe urmă în straturile fără aer, cari încep dela o înălțime de 100 km. dela suprafața pământului. Va fi nevoie de multe experiențe spre a se vedea acțiunea rachetei într'un mediu lipsit de aer.

Impușcătura în vacuum nu va fi ușoară. Experiențele ce vor fi făcute în vacuum sunt foarte dificile, deoarece nu putem obține ușor, aci pe pământ, spații mai mari lipsite de aer. Nu știm încă nici care va fi acțiunea diferitelor materiale în vacuumul interplanetar, adică dacă rachetele sau alte materiale combustibile vor fi eficace. Dacă toate aceste dificultăți vor fi învinse și aparatul rachetei va funcționa bine, adică va exploda exact cum s'a stabilit, atunci abia se va putea rezolvi problema drumului rachetei. Se va socoti dinainte teoreticește viteza cu care se va depărta racheta dela pământ. Cu nouite mijloace tehnice va fi necesar a se urmări zborul rachetei și a se stabili dacă se conduce după presupunerile dinainte.

A stabili precis pozițiunea lunii nu va fi un lucru ușor. Vor fi necesare socoteli, cu care se va putea umple două cărți a câte 300 pagini. Va fi necesar a se rezolva problema a trei corpuri în spațiul ceresc, dintre cari pământul și luna, cari au o mare materie, și micul aparat al rachetei, care va porni de pe pământ. E sigur că zborul spre lună odată se va realiza. La un aparat-rachetă se va putea atâșa un aparat cinematografic, care va putea fotografia luna. Aceasta va fi o mare cucerire a tehnicii și a spiritului uman și chiar când nu vom reuși a ne muta pe lună.

„Ultimele iluzii...”

Zilele acestea a sosit în Capitală, reîntorcându-se din streinătate, unde fusese trimis de către guvern pentru a studia la fața locului situația minorităților în diferitele state d-l deputat Ghiță Popp. D-sa, pentru a evita eventuale neînțelegeri și discuții a publicat într'un ziar din Capitală o rectificare asupra unor declarațiuni ale d-saie, greșit redade de un ziar polonez, privilegare la chestiunea minorităților în țara noastră. Între altele d-sa spune în această rectificare: „nu este exact că România este gata a trata cu Ungaria asupra problemei minoritare. România a tratat și tratează cu Ungaria problemele externe pendinte între aceste state și dorește o înțelegere asupra lor, dar ea nu poate să discute cu Ungaria o problemă internă, cum este aceea a minorităților etnice, în care ea nu admite intervenția vecinilor”.

Alarmat de cuprinsul rectificării, ziarul săsesc din loc „Kronstädter Zeitung” o reproduce, făcându-i următorul comentariu: „Noi suntem de părere că chestia minorităților nu este o chestie „internă” ci o chestie internațională, care stă sub controlul Ligii Națiunilor. În definiție această desmățare a lui Ghiță Popp ne nimicește ultimele iluzii”.

Consolăm ziarul nemțesc de

Un bogat program agricol întocmit de d-l ministru Ion Mihalache

— Premii și subvenții pentru stimularea campaniei de lucru pe 1930. —

D-l ministru al agriculturii Ion Mihalache, a întocmit pentru viitoarea campanie agricolă un intens program de lucru.

Pentru stimularea organelor executive și pentru a obține rezultate cât mai satisfăcătoare s'au instituit diverse premii și subvenții fie din bugetul ministerului, fie din cel al Camerelor de Agricultură.

Iată în linii generale acest interesant program de activitate.

Plantarea zozelor șoselelor.

Se vor procura de la pepinierele Camerelor de agricultură

ale fermelor, ale pepinierelor. Statului și dela pepinierele particulare, pueți de salcâm, duzi tei, etc., pentru plantarea la distanță de minimum 12 metri groapă de groapă, pe șoselele județene și comunale.

În vederea plantării și a pazii se va pregăti personalul necesar, în care scop va trebui revizuită problema recrutării cantonierilor, a gaurzilor comunali. Pentru plantare se vor utiliza agenți agricoli, absolvenți dela pepiniere, elevi din clasele ultime al cursului și din comunele regiunii respective, în care

scop specialistul Camerei de agricultură va face încă din iarnă școală cu dânsii. Se va studia, unde e posibil, plantarea zonelor în concesiune, antreprisă, fructul să-l ia antrepriza pe un timp limitat în schimbul plantărei și a pazei; sătenii în comune să facă gropile și plantația și paza pe cont propriu în dreptul proprietății lor în schimbul fructelor pe un timp limitat, etc. Plantarea răpelor și terenurilor sterpe.

Consilierii agricoli au primit ordin să întocmească un inventar al răpelor și terenurilor sterpe (degradate). — În preajma regiunilor cu terenuri degradate, pe cât posibil, se vor pune începuturi pentru formări de pepiniere de pueți de salcâmi. O lege specială va veni să asigure găsierea mijloacelor complete pentru rezolvarea acestei importante probleme.

Problema izlazurilor.

Situația celor 3.000.000 ha destinate izlazurilor, este din cele mai rele. Din cauza lipsei de amenajeri metodice pe aceste izlazuri, randamentul izlazurilor în situația actuală este mic, vitele în cea mai mare parte a anului nu le poate pășuna, iarba lipsind în cea mai mare parte. Statul a luat măsurile ca pe acele izlazuri, unde se produc răpi și mănăcături de ape să se oprească tăierea pădurilor, care au mai rămas pe pante până ce se vor face amenajamente trebuitoare. Amenajamentele se vor face pentru izlazurile expropriate.

Acolo unde sunt pășuni individuale răzășești, se va stăruie pe cât cu putință pentru convingerea proprietarilor la aplicarea acestor amenajamente.

În executarea amenajamentelor și ameliorarea izlazurilor ministerul agriculturii a dispus să se aibă în vedere și să se ia de urgență următoarele măsuri: a) Împrăștierea și surpata mușuroașelor în fiecare primăvară și de către păzitorii vitelor cu sapa în timpul verii. b) Curățirea bălărilor și mărăcinilor cu sepa și cu coasa, distrugându-se astfel cuiburile viitorilor insectelor și omizilor vătămătoare și păgubitoare pășunatului vitelor. c) Plantarea pueților supuși surpării și degradării terejarea de pălcuri de pădure pe izlazuri, pentru umbră. d) Înființarea de adăposturi pe izlazuri, acolo unde nu există adăposturi naturale. e) Să se execute arături de toamnă pe porțiunile din izlazurile comunale unde urmează ca în primăvara 1930 să se însămânzeze

cu sămânță de trifoi, de lucernă, sparceță sau alte ierburi.

Premiile instituite

Pentru a se încuraja facerea celor mai bune planuri de amenajamente, ministerul a instituit un fond de 700.000 lei pentru acordare de premii consilierilor agricoli, agronomilor regionali și primarilor cari vor fi întocmit și lucrat cele mai bune amenajamente.

Pentru procurarea de sămânță de lucernă și trifoi, ministerul a pus la dispoziția Camerelor de agricultură un fond de 10.000.000 lei rambursabil în doi ani și o dobândă de 2 la sută pe an. La întocmirea bugetelor comunelor și Camerelor de agricultură pe 1930 se vor înscrie subvențiile necesare, în vederea de lucrări și trifoiști pe izlazurile comunale. Bugetul izlazurilor comunale trebuie neapărat să acopere în bună parte cheltuielile de înființarea acestor lucrări și trifoiște.

Stărpirea omizilor

Se va stabili planul de combatere pentru distrugerea cămășilor de pe popi în timpul iernii și a fluturilor și omizilor în timpul verii, obligând pe săteni să-și curețe pomii. Se va lucra în această direcție în strânsă colaborare cu preoșii și învățătorii satelor, cari vor propaga și ei în conferințele culturale, în adunări, la serviciile religioase, stărpirea cuiburilor cu omizi, a a fluturilor și a omizilor. Se vor institui câteva premii pentru școlari și chiar pentru unii din gospodarii cari își vor fi curățit mai bine și la termenul prescris cuiburile de omizi.

Starea sămănăturilor

După statistică, avem până la această dată semănate 2.000.000 ha. cu grâu față de 2.400.000 ha. semănături cu grâu la aceeași dată din toamna anului trecut. Ori, cultura grâului trebuie încurajată atât pentru faptul că este un articol de prima necesitate, cât și pentru aceea că grâul este articol de export și de pe urma căruia intră cei dinți bani în punga agricultorului. Grâul românesc are calitate glutinoasă neîntrecute de niciuna din varietățile de grâu cultivate în lume.

Dacă agricultorii preferă totuși să semene în locul grâului cereale de primăvară, să-și facă încă de pe acum toate arăturile, pentru că toamna prelungindu-se este mai mult ca sigur că primăvara va fi foarte scurată. Se poate întâmpla să fie

și ploasă și atunci nu va fi timp de făcut arături și sămănături. Pe de altă parte prin arături se poate prinde și depozita apa din zăpada topită.

Propaganda agricolă

Prin legea „învățământului agricol de gr. I și II și propaganda agricolă”, se dă o nouă direcție acestui învățământ. Să ține seama de faptul că problemele agricole cuprind o parte tehnică propriu-zisă și o altă parte constă o chestiune de educație agricolă.

Învățământul agricol presupune astfel un contact viu între societate și școală și în acest sens trebuie organizat învățământul în școlile de agricultură. Școala de agricultură într-o regiune trebuie să fie un model pentru plugarii din împrejurimi. Aceștia să ia pildă

de modul cum trebuie executată o plugărie rațională. Propaganda la conferințele culturale, propaganda în armată printre soldați, cursurile de iarnă făcute cu copii mai tineri dela 15—16 ani în sus, cursurile de iarnă făcute cu sătenii adulți, sunt a tăia mijloace pe care le vor utiliza cei însărcinați de minister cu propaganda agricolă.

În această propagandă se va avea în vedere și cuprinsul celor douăsprezece scrisori ce-l ministru Mihalache a adresat plugarilor și din cuprinsul cărora se desprinde că agricultura este jumătate muncă brută și jumătate minte. Se va intensifica propaganda agricolă prin proiecții cinematografice. Iar în comunele cu situațiune materială mai bună se va utiliza și un radio, care a dat excelente rezultate în Cehoslovacia,

Ungaria, etc. Ministerul agriculturii se ocupă de aproape de organizarea sistematică a propagandei prin cinematograful și radio. Ministerul va face tot ce-i va sta în putință ca să pună la dispoziția Camerelor de agricultură în scopul de mai sus deocamdată câte 50.000 lei și putând mări această subvenție după rilața ce se va desfășura.

Aviz. Cumpărăm din biblioteca „Sămănătorul” cu prețul dublu Nr. 1, 3, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 49, 51—54. Librăria Ducezană Arad, str. Eminescu 18.

Avis. Prin Oficial public de plasare-Brașov (Str. Gării Nr. 1) pot căpăta de lucru 10 văpșitori și 14 țesători (e).

S'a început marea desfacere de Craciun

Mare târg de resturi cu prețuri convenabile

Mătăsuri Mătase curată Crepe de Chine . . . Lei 420— " " " " Georgette . . . " 490— " Foulard pentru albituri . . . " 300— Lingerie Pânză înălbită . . . . . Lei 89— " pentru cearceafuri . . . . . " 98— Lingerie damast pentru pat . . . . . " 59— Ciorapi Ciorapi bărbătești dela . . . . . Lei 13— " de iarnă englezești dela . . . . . " 55— " pentru copii dela . . . . . " 11—	Tricotage de iarnă Cămașă și pantaloni tricotați pt. bărbați Lei 132 " " " " " dame . . . . . " 127 " " " " " copii . . . . . " 77 Pt. domni Cămași bărbătești cu două gulere . . . Lei 198 Pantaloni scurți . . . . . " 79 Cravate . . . . . " 35

Articolele noastre de reclamă

Catifele ultima modă . . . . . Lei 98—
 Stofă de lână curată . . . . . " 155—
 Clothe pt. plapome (140 cm. lățime a " 98—

Mare asortiment de flanele, stoffe, garnituri pentru mese și paturi și alte articole.

Muncitorii 5% reducere. Veniți și vă convingeți.

Pentru provincie acordăm ramburs, ce nu corespunde reprimim

R. TABAK & Co.

STRADA PORȚII 38

Depozit al fabricelor de mătăsuri și tricotaje
 Dr. ȘTEFAN CERKEZ, București.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”

PANAIT ISTRATI. Spovedania unui iavins (Rusia sovietică). București, edit. „Cugetarea” (1929) p. 226 (în românește de P. Iosnid).

de Ion Colan.

Secătură sau haimana literară, cum îl spun unii „omului fără țară”, d-lui P. I. nu i se poate tăgădui talentul și, până la un punct, sinceritatea revoluției împotriva foștilor „tovarăși”. Socialist convins sau comunist de față, — după viața pe care a dus-o nu-i putem pretinde să fie regalist — aici nu ne interesează. Ne privește însă altceva; un om a fost în Rusia la a X-a aniversare a Revoluției Roșii și se întoarce de-acolo, scârbit de aproape tot ce a văzut.

Doctrina marxistă, în realizarea ei rusească etichetată „bolșevism”, e — spune P. I. — neasemănat mai reu decât dictatura lui Mussolini. S'ar putea numi criminală.

„Conștiința de clasă — în Rusia de azi — e monopolul celor ce stau în fruntea bucaelor”. Cel ajuns la conducere

constituie un aparat birocratic secundat de militanți-secătură, demagog, a cărui primă și ultimă grijă se resumă la asigurarea unei bucăți de pâine cât mai dulce. Aranjarea afacerilor „în familie”, cu toată egalitatea trambijată, nu-i ceva chiar necunoscut în raiul bolșevic. Entuziasmul inițial al masselor pentru nimerica armonie a claselor sociale, a fost numai „înflai”. Azi — ne-o afirmă Leonid Leonov în „Hoțul” — „viața se scurge din nou în ordine armonică: bețivanul bea, cerșetorul cerșește, popa se roagă, soția unui diplomat lasă să i-se mannicureze unghiile, și așa mai departe”.

Alăta lucru înfăptuise și regimul țarist, fără revoluție.

Popoarele din Uniunea Sovietică dispun acum de ele înșile întocmai ca „acele fete medicale cari erau libere să țușească

în voie dar cari erau închise într-o mănăstire îndată ce nu vroiau să ia de bărbat pe omul ales de părinții lor”.

Ca în ori ce altă țară „burgheză”, fraudă, delapidarea, desfrâu, crima și toate celelalte păcate ale societății, sunt flori la ureche și acolo. Puținele lucruri bune făcute, — sau mai corect — altă destinație dată unor palate imperiale din cutare regiune, în fața cărora înghe-nunche admirația autorului, Europa le a ridicat din temelii sub marca unui socialist mai cumilate. (Citez edificiile pentru muncitori ale Viena).

Din cartea lui Panait Istrati respiră un singur adevăr: nu numai că bolșevismul rusec n'a reușit să creeze condiții de viață mai umane claselor de jos, — pentru binele cărora, în definitiv, s'a răsturnat atât de săngeros autocratismul Romanovilor — dar dând peste cap imperiul, în locul unor dominații, ori cum cu mai multă înțelegeră în guvernare, a cocoșat o altă minoritate mai nefastă chiar decât oligarhismul celor înlocuiți.

Ca peste tot și în Rusia care

a cunoscut pe acel *Octombrie Roșu*, — poate singurele zile de sincer comunism fără paradă și fără prea multe sfori trase — tovarășul ajuns la creangă verde, (în mizerabil muije), azi nu binevoeste să se mas-ocupa de foștii prieteni pe umerii cărora își înalță inconștiența. Toți acești ojași formează o clasă — cetate inexpugnabilă — legați de lanțul aceluiaș unic interes: să se mențină acolo unde sunt prin ori ce mijloace. Restul poate să crăpe și dacă nu crapă atunci când „șeful” îl crede de prisos, în frăția comunistă a Roșiiului lui Petru cel Mare, individul dispăre entigmatic într-o noapte, pentruca la câteva zile un ins desfigurat să fie pescuit în apele turburii ale Volgăi. Siberia a rămas tot vechea Siberie, închisorile tot cele dinainte, glonțul cu aceeași ușurință scapă din țevă, găurind epiderma nenorocitului suspectat de poliția „liberatorilor” de azi.

În locul unui Țar incapabil să înțeleagă sufletul poporului său atât de bun, un președinte al Sovietelor la fel. În locul unei clase, comode poate dar

cu tradiție, o altă clasă tot atât de ahtiată după trai bun pe nemuncite, iar între ciocan și nicovală milioane de infometaji, — doar nu puteau să ajungă toți șefi — își urlă entuziasmul de porunceală, pentrucă nu pot, să-și fipe durerea.

Pravoslavnică Rusia a rămas aceeași, minus „pravoslavnică” Puținele conștiințe pe cari le mai are, nu se pot opune minorității dela putere.

Atăta tot. Secătură sau haimana literară, „tovarășul” (d-l Panait Istrati), după ce își mărturisește crezul comunist, se lapăda de Soviete. Treaba d lui!

Fapt e altceva: un comunist vorbește despre comunismul rusec și-l răstignește. Iată ceva puțin obișnuit.

Ion Colan,

Piane și Pianine

de valoare și bune
 chiar și în rate la
TRISKA

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BRAȘOV.

No. 32794/1929.

Revizuirea listelor electorale.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința generală, că revizuirea anuală a listelor electorale pentru adunarea deputaților și senatorilor se face la Primăria Municipiului Brașov în cursul lunii Dec.

În sensul legii electorale fiecare cetățean, care a dobândit între timp dreptul de a fi alegător sau care până acum nu a fost trecut în lista alegătorilor, are dreptul să ceară în scris sau verbal în cursul lunii Decembrie înscrierea sa în lis-

tele electorale. Cererile înaintate Primăriei sunt scutite de timbre și au să cuprindă: numele și pronumele alegătorului, domiciliul (strada și No. casei) profesia și anul nașterii.

Înscrierile în listele electorale se fac la Primăria Municipiului Brașov, strada Porții 63, etaj I. camera No. 4.

Comisia interimară,
p. Președinte: Secretar general:

Dr. Ioaneș. Socaciu.

Primăria comunei Satulung.

No. 1411/929 G.

Publicațiune

Se publică spre generală cunoștință că comuna Satulung, județul Brașov vinde prin licitație publică cu oferte închise, ce se va ține în ziua de 15 Ianuarie 1930 ora 9 a. m. în localul primăriei comunale din Satulung 2 tauri de rasa „Simental”, 1 taur de bivoli și un vier, selecționați.

Prețul de estimare la tauri de vacă 12 Lei, la taurul de bivoli 10 Lei și la vier 25 Lei per kgr. cu viață. Garanție 10% dela suma oferită.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunei. Satulung, 2 Dec. 1929.

Primar:

(ss) Ioan Bucurenciu.

Secretar:

(ss) Gheorghie Comșa.
1316 1-1

Primăria Municipiului Brașov.

No. 33280/1929.

Concurs

Pentru ocuparea unui post de subșef de birou vacant pe 1 Ianuarie 1930 la serviciul economic al Municipiului Brașov, se publică concurs în conformitate cu dispozițiunile art. 78 din regulamentul legii pentru statul funcționarilor publici.

Reflecții la acest post își vor înainta cererile lor acestei Primării, până în ziua de 16 Decembrie 1929, timbrate și provăzute cu toate documentele prescise de art. 7 din regulamentul susamintit.

Retribuțiunile împreună cu acest post sunt cele competente după salariul de bază inclusiv indemnizația specială de Lei 1100 lunar.

Cualiificația ce se recere este prevăzută de art. 185 din noua lege pentru administrația locală. Brașov, la 2 Dec. 1929.

Comisia interimară,
p. Președinte: Secretar general:
Dr. Ioaneș. Socaciu.
1319 1-1

Primăria municipiului Brașov.

No. 33268-1929.

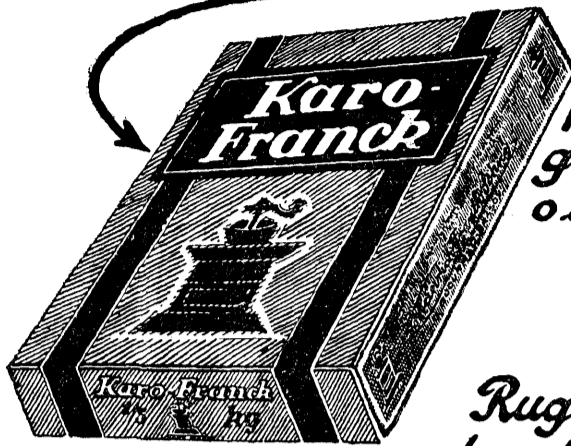
Publicațiune de licitație

Pentru procurarea imprimatelor ce vor fi necesare d'feritelor secții ale Primăriei în anul 1930 se va ține în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice art. 72-84 o a doua licitație publică cu oferte timbrate, închise și sigilate în ziua de 28 Decembrie 1929 la ora 9-11 a. m. la secția economică a Primăriei.

Ofertele sunt de provăzut cu tariful prețurilor și cu o garanție de 5000 lei.

Condițiunile detaliate se pot vedea la secția economică a Primăriei.

Brașov, 5 Decembrie 1929.
Comisia interimară:
p. Președinte: Secretar general:
Dr. Ioaneș. Socaciu.
1318 1-3

„Veritabilul Franck” Adaus
la cafea în formă cubică,

S'a pus în vânzare
pretutindeni. Stimată
gospodină, rugăm să faceți
o încercare. O cutie conține
48 cuburi și costă
numai Lei 18.-

Rugăm dați atenție răspnizei
de cafea, ca marcă de fabrică.

Adânc înristații: Zoe, neconsolata soție, Gheorghie, Ioan și Sisi fiți și noră, Maria Dr. Cloaje, Victoria M. Stănescu, Aurel Belez, Vasile și Lilly Stănescu, Lucreția dr. Stănescu, Elena și Dr. Iosif Blega, Sofia Dr. Procopovici Dr. I. Bodea, Hareli și Dr. Mino-dor Bendeveschi, Anastas I. Safran și Elena n. Dima, surori, frați cunnați și cunnași, familia Ana Maior Hurbeanu precum și celelalte familii înrudite, au adâncă durere a anunța încetarea din viață a prea iubitului lor soț, tată, socru, frate, cumnat, unchiu, nepot și văr:

GEORGE T. STANESCU

rentier

decorat cu ordinul „Coroana României” în grad de cavaler, prim episcop al Bisericii Sf. Adormiri din Brașov-Cetate etc.

urmată în ziua de Sfântul Nicolae, având vârsta de 68 de ani, de deplină fericire familiară și împărtășit fiind cu Sfintele Taine.

Înmormântarea va avea loc, Duminică în 8 Decembrie, la ora 3 1/2 p. m. Cortegiul va porni dela locuința defunctului, Șirul Iaului 28, la Biserica Sf. Adormiri din Brașov-Cetate, unde se va oficia serviciul divin. Înhumarea va avea loc în cimitirul Bisericii grecești din Târgul Cailor 12, unde va fi așezat în cavoul familiar.

Acest anunț ține locul unei invitări.

13181-1

Adânc îndurerați aducem la cunoștință trista veste a încetării din viață a regretatului

GEORGE STANESCU

membru în Consiliul de supraveghere al firmei noastre

decedat în ziua de 6 I. c. Vom păstra defunctului o vecinică și plăcută amintire

Brașov, la 6 Decembrie 1929.

SCHMOLLPASTA

Societate pe acții.

1320

Adânc îndurerați aducem la cunoștință încetarea din viață a regretatului

GEORGE STĂNESCU

membru în Consiliul de supraveghere a firmei noastre,

decedat în 6 Decembrie a. c.

Vom păstra decedatului vecinică recunoștință și amintire.

Brașov, 6 Decembrie 1929.

Frații Stollwerk,
societate pe acții.

1321 1-1

Mica publicitate

De închiriat o locuință mobilată, 3 camere, dependințe și terasă, la soare și aer, precum și o odăie mobilată cu intrare separată. Livadea Poștei No. 40. 2-3

Lemna de foc, fag piima uscate greutate garantată, preț convenabil. Comenzile se primesc de F. LANG Coloniale Pieța Prundului, V. COLEȘA, Coloniale 3 Str. Hirsch. RADU STINGHE, Bodega 14 Str. Sf. Ioan. 1289 3-3

Camera mobilată elegantă de închiriat Strada Spitalului 55. 1310 2-2

Aviz Biroul meu de traduceri și legalizări l-am mutat din Str. Porții 44 în Șirul Inului 30 Dr. I. Lemeny. 2-3

Vinuri naturale superioare

la pivnițele

„BACHUS”

Str. Neagră No. 14

Lei 26-32

Vânzarea curdricată și amănunte
Țuică naturală de prune cu
Lei 38-40

Apă minerală cea mai cristalină Lei 7.
1022 1-0

JEAN ALBU

BRAȘOV

Strada Nouă No. 6

Prima Intreprindere de
Automobile din Brașov
înființată în 1918

Renunța școală de Șoferi pentru amatori și profesioniști. Cursuri continue.

Expertize de Automobile, vânzări de Automobile rulate de mare ocazie.
„BUICK” tip 1923 - 6 cilindri cupen 5 locuri Lei 120,000.

„OACKLAND” tip 1926 - 6 cilindri deschis 5 locuri Lei 80,000.

„FIAT” tip 509-1929 aproape nou rulat 5000 Km. 4 cilindri deschis Lei 75,000.

„AUSTRO-FIAT” tip 1926 - 4 cilindri deschis 6 locuri 24 H. P. mare ocazie Lei 45,000.

Toate aceste Automobile sunt în cea mai perfectă stare. Fac și înlesniri de plată. Casa de 2-4 încredere. 1256

MUTARE

Începând din 5 Decembrie 1929

adv. Dr. A. Tontsch

va avea biroul Șirul Inului No. 31-33 palatul Sparkassa curtea II.

Tel. birou 227 locuința 651.
1311 2-3

ULTIMA OARA.

Pentru aplanarea conflictului chino-rus

D-l Gabriel Puxeu, ministrul Franței a avut ieri dimineață o lungă întrevedere cu d-l prim-ministru Iuliu Maniu în legătură cu demersul statelor semnatare ale pactului Kellogg la Peking și Moscova pentru aplanarea conflictului chino-rus. A rămas stabilit ca demersurile României să se facă prin intermediul Franței și al Americii.

O fabrică din Bacău distrusă de foc

La fabrica de bere Fodor din Bacău s'a de declarat ieri un mare incendiu. Au fost distruse în întregime magazinele, o parte a clădirii fabricii în care se aflau instalate birourile. Toate mașinile au fost deteriorate. Pagubele se ridică la suma de 8 milioane lei. Paznicul fabricii și soția sa au dispărut de teama răspunderii.

INFORMAȚIUNI

† Iorgu Stănescu. O figură bine cunoscută și apreciată a orașului nostru s'a stins ieri din viață. În etate de 68 ani, după o intensă activitate, a închis ochii pe vecie în etate de 68 de ani, Iorgu Stănescu, episcop de ani de zile al bisericii „Sf. Adormiri” din Cetatea Brașovului. Inmormântarea va avea loc, mâine, Duminică la 3 ore d. a. în cimitirul bisericii grecești din loc. Odihnească în pace.

Străpungerea celui mai mare tunel. Miercuri s-a procedat la Bolonia, Italia, în prezența subsecretarilor lucrărilor publice și comunicațiilor, a reprezentanților autorităților, precum și a unui numeros public, la strângerea în aer a ultimii bucăți de pământ ce mai despărțea cele două brațe ale marelui tunel ce trece dedesubtul Apeninilor. Tunelul va deservi linia directă dintre Boloniu și Florența. El va avea 18,150 metri, fiind cel mai lung tunel din lume, prevăzut cu linie de cale ferată dublă. Noua linie ferată Bolonia-Florența este una dintre cele mai importante linii din Italia, prin măreția lucrărilor executate. Ea va aduce o mare ameliorare în economia transporturilor căilor ferate italiene. Linia a costat un miliard 150 milioane lire italiene.

Administrația „Mesei studenților V. Onișu” pentru ajutorarea cu masă și medicamente a elevilor buni dar lipsiți dela liceul „A. Șaguna” din loc, a primit următoarele: „In loc de parastas la mormântul subitei și neuitatei noastre soții și mame, de ziua Ei, 25 Nov., Sfânta Ecaterina, am pus bază unui fond cu numele Ecaterina C. Mușlea, contribuind: Candid Mușlea, institutor pens. 1000 lei, Ioan Murăroiu, funcț. „Albina” 1000 lei, Candid Mușlea, preot-prof. 1000 lei, Constantin Mușlea, director „Albina”-Medias 1000 lei, Dr. Ioan Mușlea, bibliotecar Cluj 1000 lei.”

Pensionarea meseriașilor dela C. F. R. Direcțiunea generală C. F. R. a luat următoarea hotărâre în privința pensionării meseriașilor și lucrătorilor: Personalul casei de ajutor, meseriași și lucrători, cari au împlinit 57 de ani sau au 30 ani de serviciu, vor fi puși în retragere în cursul anului 1930, în condițiunile și după normele ce vor fi stabilite de direcțiunea generală și cari vor fi comuncate la timp. Posturile acestui personal vor fi trecute în bugetul pe 1930.

Pentru personalul infirm sau bolnav, direcțiunea generală C. F. R. menține dispozițiunile privitoare la punerea lui în retragere.

Senzaționalul bal mascat al Pressei va avea loc în sa-loanele Cercului militar la 28 Dec. a. c. Fast, surprize, tombolă, Jast-band original și producții artistice.

Culturale artistice.

Ultima conferință a d-nei Selma Sigerus-Göllner

Astăzi seara d-na Sigerus își va desvolta ultima conferință, care atât prin extensune, cât și prin subiectul interesant despre cere va trata, promite să devină un mic eveniment cultural pentru brașoveni. Conferința va avea loc în „Gewerbeverein, la ora 8 seara. Din lipsă de spațiu, reportajul despre conferințele de până acum va apare abia în numărul viitor.

Producția de aseară a grupeii de dansatoare din Hellerau-Laxenburg de sub conducerea artistei Kratina, s'a desfășurat în baza unui frumos program de dansuri coreografice compuse și executate cu o adevărată artă și fiind subliniate cu entuziaste aplauze ale numerosului public, ce ticsise sala Redutei. Era într'adevăr ceva cu totul aparte și admirabil ce li s'a acordat selectei trupe, a meritat-o pe deplin.

Anunțăm cu regret, că d-l Ludwig Broser, conferențiar și scriitor religios este nevoit să și întreprindă seria interesantelor sale conferințe, din cauză că i-s'a detras sala, din motive necunoscute nouă. L.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 32954/1929.

Publicațiune

Toți care până acum nu și-au înaintat încă facturile pentru furnizările sau lucrările făcute pentru Primăria Brașov, sunt invitați să înainteze aceste facturi până cel mai târziu la 15 Decembrie a. c., căci în caz contrar ele nu vor putea fi lichidate în anul curent.

Brașov, la 2 Decembrie 1929.

Comisia interimară, Președinte: Secretar general: Culeanu. Socaci. 1315 1-2

Locuțiune modernă

3 oaze, bucătărie și baie de închiriat. Str. Spitalului No. 55. 1310 1-1

O lămurire a minis'trului de instrucțiune

În legătură cu relatăriile unui ziar de dimineață, referitor la dispozițiunile ministerului instrucțiunii pentru înscrierea elevilor particulari, ministrul dă următoarele lămuriri:

„Instrucțiunile date pentru înscrierea elevilor particulari, cari au urmat clase de liceu vechiu, sau au rămas repetenți în anul școlar 1928-1929, nu au dispus nici o retrogradare, nici a elevilor din categoria întâi și nici a elevilor din categoria a doua. Aceste instrucțiuni au precizat că, elevii declarați repetenți la finele anului 1928-1929, se vor înscrie ca repetenți în clasa pe care au urmat-o în 1928-29.

Elevilor cari n'au urmat clasa până la încheierea anului, li s'au pus în vedere condițiunile cerute de natura programei de tranziție din anul 1928-1929. Condițiunile stipulează că și această categorie de elevi trebuie înscrisă tot în clasa pe care au urmat-o, un timp, în anul 1928-1929.

Aceste dispoziții și precizări speciale au fost necesitate de situația creată de pe urma programei de tranziție dela vechiul la noul liceu.

Dela Ministerul Muncii.

Reduceri și angajeri de personal.

Ministerul Muncii fiind sesizat că în multe cazuri cu ocazia reducerilor de personal s'au angajat în posturile vacante, întreprinderile dau preferințe elementului supus strein, comunică următoarele:

În cazuri de reduceri de personal întreprinderile sunt obligate să concedieze mai întâi salariații supuși strein și numai în al doilea rând pe cei indigeni. Angajările de personal strein se vor anuța în prealabil Inspectoratului Muncii și cu această ocazie Inspectoratul va propune spre angajare personalul indigen de aceeași specialitate disponibil.

În caz de refuz din partea patronilor de a se conforma dispozițiunilor de mai sus, Inspectoratul Muncii va referi ministrului, iar patronilor cari n-au anunțat angajarea, le va dresa proces verbal de contravenție la art. 40 din legea migrațiunilor.

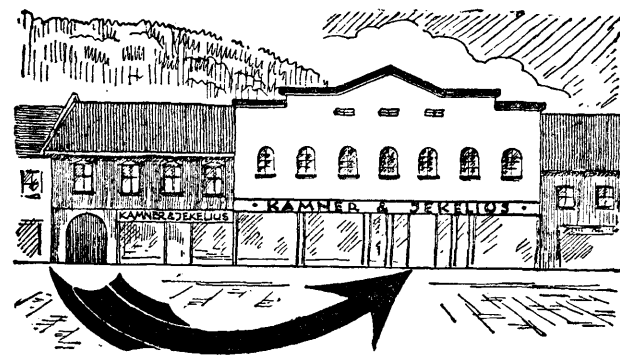
Sanctiunile hotărâte de Ministerul Muncii pentru asemenea cazuri sunt amendarea patronului, retragerea autorizațiunii de ședere în țară pentru supușii streini dacă sunt veniți după data de 1 Septembrie 1925, retragerea autorizațiunii exercitării profesiei pentru cei veniți înainte de 1 Septembrie 1925 și a autorizațiunii de ședere în țară dacă ei vor continua să profesese în posturile disputate de elementul român.

Dispozițiunile de mai sus privesc cazurile ce se vor întâmpla în viitor, pentru concedieri însă se vor aplica și cazurile din trecut, când personalul român concediat se găsește încă fără ocupație.

Publicațiune

Cooperativa de consum și valorizare din Zărnești caută un vânzător priceput în coloniale și beuturi spirtoase; doritorii de a ocupa acest post să și înainteze ofertele în scris până în ziua de 15 Decembrie a. c. la Direcțiunea Cooperativei de consum și valorizare din Zărnești. Condițiunile de angajare se pot vedea la Direcțiune.

Zărnești, la 2 Dec. 1929. 1317 1-1 Direcțiunea.

Scrisul roșu e valabil

Noi reducem prețurile radical.

Vedeți reducerea prețurilor din vitrina noastră și priviți satisfacția ce se citește pe figura acelor cari au cumpărat din magazinul nostru:

Până la 40% reducere

Acum este timpul de a înlocui cele ce vă lipsese și a vă complecta cele uzate.

KAMNER & JEKELIUS

1201 1-1

UN PIAN BUN
și de valoare, după plăcerea d-voastră, puteți primi și în rate la TRISKA Str. Vămi No. 28.

Dăruțiți Frumusețe!

Dăruțiți
CASETE ELIDA

CASETE ELIDA

VICTOR BRANISCE